

"ויקחו את לוט ואת רכושו בן אוזי אכרם"

5 (א) ויהי כיסו אמרפל סלך שנער. אר' יהושע דסבנין בשם ר' לוי פתח (תלמיט ט) וירב פתחו דש נים ונ' ורבם תבא בלבם ונ' מעשה בה' א-בן דורקנוס שהיו אחיו דורשים כמישור וזוא הירש בהר ונפלה פרתו ונשברה. אמר למוכרי נשברה רגל פרתו. ברה והלך לו אצל ריב' ז'. והיה אוכל קוזות ארסה עד שעשה פיו רוח רע. הלבו ואמר לריב' ז' רוח פיו של ר' א-קשה לו. א"ל כשם שהכאשת רוח פוך על התורה. כך יהיה רוח תלמודך הולך ססוף העולם ועד סופו. לאחר ימים עלה אביו לנדוהו סנכסיו. ומצאו יושב ודורש ונדולו סנינוהו יושבים לפניו. בן ציצית הבסת. ונקדסיו בן עוריון. וכן כלבא שבוע. בומצאו יושב ודורש הפסיק הוה. חרב פתחו רשעים ונ' זה אמרפל וחכיו. להפיל עני ואביון זה לוט. לטבות ישרי דרך זה אכרסם. ורבם תבא בלבם ויחלק עליהם לילח הוא ועבדיו ויכס. א"ל אביו בני לא עליתו לכאן אלא לנדוהך סנכסיו. עכשוו דרי כל נכסי נהוים לך סנהה. אמר דרי הם עלי דרם וזניני אלא שוה במ כאחי.

מכילתא דרבי יוחנן

6 (טו) יאח שתי כנותיך הנמצאות ונ' יט א"ה מוכיה בר ר' יצחק שתי מצואות דות המואביה יעספה העמונית. א"ר יצחק (תלמיט ט) מצאתי דוח עבדך. ריבן מצאתי אותו בסהום.

מכילתא דרבי יוחנן

7 א"ר יוחנן משם רש בן יוחי מזים שברא דקביה את העולם לא היה ארם שקרא לדקביה ארון עד שבא אברם (ט) וקרא ארון שנאמר ויאמר ארני (אלהים) במה ארע כיצא אורשנה. אמר רב אף דניאל לא נענה אלא בשביל אברם שנא יערה שמע אלהינו אליהא תפלת עבדך ואל תרענו והאר פניך על כקדשך השבם למען ארני למענך מבעי ליה אלא למען אברם שקראך ארון.

מכילתא דרבי יוחנן

8 (ה) ויוצא אותו החוצה. לפי פשוטו הוציאו מאהלו לחרץ לראות הכוכבים. ולפי מדרשו³³ אמר לו יצא מאצטגנינות שלך שראית במולות שאינך עתיד להעמיד בן. אכרם אין לו בן אבל אברהם יש לו בן. שרי לא חלד אבל שרה חלד. אני קורא לכם³⁴ שם אחר וישתנה המול. דבר אחר הוציאו מחללו של עולם והגביהו למעלה מן הכוכבים. וזהו לשון הבטה מלמעלה למטה³⁵.

מכילתא דרבי יוחנן

9 ויאמר לאכרם ידוע תדע ידוע שאני ספורן חרע שאני סכנסן, ידוע שאני סמסכנן חרע שאני פורקן, ידוע שאני מסעכרן חרע שאני נואלן.

מכילתא דרבי יוחנן

10 ביום השלישי נשא ד אברהם את ציניו ברא את המקום מרחק. ויאמר אברהם אלי ה עריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד ג'ה ונשמחנה ונשוכה אליכם. ונלח אברהם את ציני העליה נלחם עלי צחק כלו נקח בידו את האש ואת הקמאכלת ונלקו שניהם יחדיו ויאמר צחק אלי אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנני האש והעצים ואני השא לעלה. ויאמר אברהם אליהם וראהו השא לעלה בני ונלקו שניהם יחדיו.

מכילתא דרבי יוחנן

11 ב יחיה אברהם הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה כ גס הוא בנים לנחור אחיך. את ציניו בכו ואת בניו אתו ואת כב קמואל אבי ארם. ואת כשד ואת חוון ואת פלדש ואת ידלף ואת בתואל. ובחואל ילד את דרביקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור כ את אברהם. ופילגשו ושמה ראמה וחלד גס הוא את טבח ואת גס ואת מחש ואת מצקה.

מכילתא דרבי יוחנן

6 ויצא מלך סדם ומלך עמרם ה ומלך אדמה ומלך צבאים וכלע הוא צער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים: את כדור לעמר מלך עילם וחדל מלך גולם ואמרפל מלך שגלר ואריון מלך אלסר ארבעה מלכים את התמשה: ועמק השדים בארת בארת חמור ונגסו מלך סדם וצמרה ופלו שמה והנשארים הרה נסו: ונקחו את כל רכש סדם וצמרה ואת כל אכלם ונלכו: ונקחו את לוט ואת רכשו בן אחי אברהם ונלכו והוא ישב בסדם: ונבא הפליט ויגד לאברהם העברי והוא שכן באלני ממרא האמרי אתי אשבל ואחי ענר והם בצלי כרית אברהם: וישמע אברהם כי נשבה אחיו ונרק את חניניו ולידו ביתו שמנה עשר ושלש מאות ונרדף עד דין: ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכס ונרדפם עד חוכה אשר משמאל לדמשק: וישב את כלי הרכש וגם את לוט אחיו ורכשו השיב וגם את הנשים ואת העמם:

מכילתא דרבי יוחנן

7 אחר הדברים האלה היה דברייהוה אלי אברהם במחנה לאמר אלימרא אברהם אנכי מן לך שקרה ה הרבה מאד: ויאמר אברהם אדני יהוה מה תפתלי ואנכי הולך צריכי וכן משק ביתי הוא דמשק אליעזר: ויאמר אברהם הן לי לא נתתה ורע והנה בן ביתי יורש אתי: והנה דברייהוה אליו לאמר לא יורשך זה כי יאם אשר יצא משעיך הוא יורש: ה ויצא אלו החוצה ויאמר הבטינא השמימה וספר הכוכבים אם י חוכל לספר אתם ויאמר לו פה יתה ורעה: והאמן ביהוה החשבה לו צדקה: ויאמר אליו אני יהוה אשר הוצאתיך מאור פשדים לתח לך את הארץ הזאת לרשמה: ויאמר אדני יהוה במה אדע כי אירשנה: ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועו משלשת ואיל משלש והר ונחל: וקחלו את כל אלה ויכתר אתם בתוך וימן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפר לא בתר: ונרד העני עלי הפגרים וישב אתם אברהם: ויהי השמש לבוא ומרדמה נפלה עלי אברהם והנה אימה חשבה גדלה נפלת עליו: ויאמר לאברהם ידע תדע פניגרו ויהנה ורעך בארץ לא להם ועבדו ועניו אתם ארבע מאות שנה: וגם את הגוי אשר יעבדו בן אנכי ואחריי י בן יצא ברכש גדול: ואתה תבוא אלי אכתיך בשלום תקבר ו בשובה טובה: ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עין האמרי עד הנה: ויהי השמש באה ושלטה הנה והנה תנור עשן ולפיד אש ו אשר עבר בין הנזרים האלה: ביום ההוא פרת יהוה את אברהם כרית לאמר לך צדק נמתי את הארץ הזאת מקהר מצרים עד הכנה הגדל נהר פרת: את הניני ואת הקניז ואת הקדמני: ואת י החמי ואת הפרזי ואת הרפאים: ואת האמרי ואת הכנעני ואת הנרשני ואת הניבסי:

מכילתא דרבי יוחנן

3 (א) אחר הדברים האלה, כל מקום שנאמר "אחר" סמוך "אחרי" מוסג²³. אחר הדברים האלה, אחר שנעשה לו נס זה שהרג את המלכים והיה דואג ואומר: שמה קבלתי שכר על כל צדקותי, לכך אמר לו המקום: אל חורא אכרם אנכי מגן לך, מן²⁴ העונש שלא הענש על כל אותן נפשות שהרגת, ומה שאחז דואג על קכול שכרך. שכרך הרבה מאד²⁵.

מכילתא דרבי יוחנן

4 ויאמר צא וצמרת בהר לפני יהוה והנה יהוה עבר ורוח גדולה ותחזק מפרק הרים ומשבר סלעים לפני יהוה לא כרות יהוה ואתר הרות רעש לא ברעש יהוה: ואתר הרעש אש לא באש יהוה ואתר האש קול דקמה דקה: ויהי כששמע אליהו ונלט פניו באדרתו ויצא ויצמד פתח המצבה והנה אליו קול ויאמר מה לך פה אליהו:

מכילתא דרבי יוחנן

שוב פעם אחת הו' עולין לירושלים כיון שהגיעו לחר
 הצופים קרעו בגדיהם כיון שהגיעו לחר הכית ראו
 שועל שיצא מבית קרשי הקדשים והתחילו הן כוכין
 ור"ע *מצחק אמרו לו מפנימה אחת מצחקאמר להם
 נסודי מפני מה אחם כוכים אמרו לו מקום שכתוב בו "והור
 הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה אמר
 יבסי להן לכך אני מצחק דכתיב "ואעידה לי עדים נאמנים
 " את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיה וכי מה ענין
 אוריה אצל זכריה אוריה במקדש ראשון וזכריה
 במקדש שני אלא חלה הכתוב נבואתו של זכריה
 כיון שנבואתו של אוריה כאוריה כתיב "לכן בגללכם
 נב"ה ציון שרה תדרש [ונג'] בזכריה כתיב "עוד ישבו זקנים
 וקטנת ברזכות ירושלם עד שלא נחקיימה נבואתו
 של אוריה הייתי מתיירא שלא תחקיים נבואתו של
 זכריה עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע
 שנבואתו של זכריה מתקיימת בלשון הזה
 אמרו לו עקיבא נוחמנח עקיבא נוחמנח *

סוף ג' א' טב

(יב) ווען לבן ובתואל
 אמרו מה יצא הדבר, כה מהיכן יצא ר' יהושע בר נחמיה בשם ר' חנינא
 ר יצחק סדר המוריה יצא.
 מ"י ל"ה

ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ כו
 הגנב: ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא כו
 והנה גמלים באים: וישא רבקה את עיניה וירא את יצחק כו
 ותפל מעל הגמל: ותאמר אליה עבד מיי האיש הלזה ההלך כו
 בשדה לקראתנו ותאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיר ותתקם:
 ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה: וירבה יצחק כו
 האלה שרה אמו ותקח את רבקה ותהיילו לאשה ותאהבה
 ותתם יצחק אתרי אמו:

סוף ג' א' טב

(ב) ויהי
 בעת ההיא יגר שמואל בר נחמן פתח (מש"ס) כי אנכי ידעתי את
 המחשבות שבטעם היו עסוקים בספרותו של יוסף ויוסף היה עסוק
 בשקו ובתעניתו. ראובן היה עסוק בשקו ובתעניתו. ויעקב היה עסוק
 בשקו ובתעניתו. ויהודה היה עסוק ליקח לו אשה. והקב"ה היה עוסק
 בורא אורו של משה
 מ"י ל"ה

עמך נדבת אבי
 ביום חילך בהדרגה קדש מרחם משחר לך על ילדתי: נשבע ד
 יהוה וקלא יתתם אתה יתתם לעולם על דברתי מלכיי צדק: אדני ה
 על ימינה מן ביום יאפו מלקים: ידן בגוים מלא גויות מן
 ראש על ארץ דבה: מנחל בדרך ישתה על ידן ירים ראש:
 תהלים נ

דך שכ ידוהך, כפני
 שהיה אברהם אבינו מתפתח חאמר שיש כירי עון שהייתי
 עובד אלילים כל השנים הללו, אמר לו חקב"ה לך של לדונך,
 מה המל הזה פורת אף ענוותך פורחין, מה המל הזה סימן ברכה
 לעולם אף אתה סימן ברכה לעולם:

תורה שמיני (ט)

מעשה באוצר תחת הגשר

פעם אחת חלם איש מאיוו עיר שבוינה תחת הגשר יש אוצר, על כן נסע לשם
 ועמד אצל הגשר, מחפש עצות איך לעשות, כי לאור היום איתו יכול מחמת
 האנשים. ועבר שם איש חיל ואמר לו: מה אתה עומד וחושב? חשב בדעתו שטוב
 שיאמר לו, כדי שהוא יסייעו ויתחלקו. סיפר לו כל העניין. ענה זה ואמר לו: אי
 יהודי שנטה רואה בחלומות, אלא מה, גם אלי נראה בחלום שבמקום זה חזא אצל
 פלוני אלמוני (הזכיר העיר של האיש ושמו של האיש הזה) יש אוצר, וכי אסע
 אליו ונסע האיש לביתו וחסר ומצא האוצר. ואמר אחר כך: עתה יודע אני
 שהאוצר הוא אצלי, אלא כדי לדעת מן האוצר מוכרחים לנסוע לוינה.

סינוכ' מנח"ל
 כתבו ל' נחמן מברסלב

ועשה יהוה צבאו לְכָל הַעַמִּים בְּהָר הַזֶּה מִשְׁתָּה שְׁמָנִים מִשְׁתָּה ו
 שְׁמָרִים שְׁמָנִים מִמִּתְחִים שְׁמָרִים מִזְקָקִים: וּבִלְע בְּהָר הַזֶּה פְּנֵי ו
 הַלֹּט וְהַלֹּט עַל כָּל הַעַמִּים וְהַמַּסְכָּה הַנְּסוּכָה עַל כָּל הַגּוֹיִם: בִּלְע ה
 הַמִּנֹּת לְנֹצַח וּמִחָה אֲדָנִי, יְהוָה דִּמְצָה מֵעַל כָּל פְּנִים וְחָרַפְתָּ עִמּוֹ
 יְסִיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יִהְיֶה דָבָר:
 וְאָמַר בְּיוֹם הַהוּא הִנֵּה אֶלְתֵינוּ זֶה קָרְנוּ לוֹ וְרוּשֵׁינוּ זֶה יְהוָה קָרְנוּ לוֹ
 וְנִגְלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ:
 ילצהו סוף כה'

אר"א בר אבינא אמ
 ראיה מלכויות מתגרות אלו באלו צפה לרגלו של
 משיח
 מ"י ל"ה

ויגד לחמר לאמר הנה חמיר עליה
 יי תמנתה לנו צאנו: ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותקם בצעיר
 ותחעלף ותשב בפסח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי
 יי גל שלה והוא לא תמנה לו לאשה: ויראה יהודה ויחשבה לזונה
 יי כי כסתה פניה: ויש אליה אליה דרך ותאמר הנה נא אבוא אליך
 יי כי לא ידע כי כלתו היא ותאמר מה ימתן לי כי תבוא אלי: ותאמר
 אנכי אשלח גדי עינים מן הצאן ותאמר אסימתן ערבון עד שלחך:
 יי ותאמר מה הערבון אשר אמתן לך ותאמר חמירך ופחילך ומשךך
 יי אשר בדרך וימתן לה ונבא אליה ותהר לו: ותקם ותלך ותסר צעיפה
 יי מעליה ותלבש בגדי אלמנותה:
 מ"י ל"ה

כי למחיה שלחנו, הקב"ה עשה כל זאת לטובתכם.
 מ"י ל"ה

כי מה וישלח את אחיו וילכו ותאמר אליהם אל תרגזו בדרך: ויצלו
 כי ממצרים ונבאו ארץ כנען אל יעקב אביהם: ויגדו לו לאמר גזו
 יוסף חי וקיי הוא משל בכל ארץ מצרים ונסג לבו כי לא האמין
 כי להם: וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אליהם וירא את
 כי העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחיי רוח יעקב אביהם:
 מ"י ל"ה

ודרש תמוה יש בכתי ילקוט סדרשים תימני כססרית טשון לנדון. ר' אומר כשפירשתי
 במך הייתי דורש בביאת המשיח בעגלא ובזמן קריב.